

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Maria Höglund

FÖRETAGSETABLERING I IRLAND

Företagsekonomi
2012

ABSTRAKT

Författare	Maria Höglund
Lärdomsprovets titel	Företagsetablering i Irland
År	2012
Språk	Svenska
Sidantal	48
Handledare	Helena Blomquist

Eftersom jag har själv bott i Irland beslöt jag mig att skriva mitt lärdomsprov om finländare som etablerat sitt företag där. Syftet var att få en helhetsbild om hur finländare upplever landet och hur det är att driva ett företag där. Jag ville ta reda på, varför de ville starta ett företag i Irland och vilka positiva och negativa sidor företagarna har upplevt.

I teoridelen tas upp allmän fakta om Irland och vad man skall tänka på då man flyttar och startar ett företag där. Den empiriska undersökningen gick ut på att jag skickade tio stycken frågor till fyra olika företag via e-post.

Svaren jag fick analyserade jag och kom till den slutsatsen att det är enkelt och förmånligt att starta ett företag i Irland bara man har en bra affärsidé och är professionell i sin egen bransch.

ABSTRACT

Author	Maria Höglund
Title	Establishing a Company in Ireland
Year	2012
Language	Swedish
Pages	48
Name of Supervisor	Helena Blomquist

This thesis discusses Finns who have decided to establish a company in Ireland and the procedures around the establishment. The reason for my choice of topic is that I have lived in Ireland.

The aim of the study was to get an overall picture of how Finns experience the country and what it is like to run a company there. I wanted to know why they decided to establish a company in Ireland and what kind of positive and negative sides the entrepreneurs have experienced.

The theoretical part of the thesis includes basic facts on Ireland and what to think about when moving and starting a company there. In the empirical research I sent to four different companies ten questions via e-mail.

I analyzed the answers I received and got to the conclusion that it is easy and inexpensive to start a company in Ireland as long as you have a good business idea and are professional in your own industry.

INNEHÅLL

1	INLEDNING	6
1.1	Problemområde	6
1.2	Syfte	7
1.3	Avgränsningar	7
1.4	Forskningsmetod	8
2	MIN EGEN BERÄTTELSE OM IRLAND	9
3	FAKTA OM IRLAND	11
3.1	Språket	11
3.2	Religion	11
3.3	Politik	12
3.4	Ekonomi	13
3.5	Export och import	13
3.6	Affärskultur	14
3.7	Försäljning och marknadsföring	14
4	ATT FLYTTA TILL IRLAND	17
4.1	Socialsignum	17
4.2	Lägenhet	17
4.3	Bankkonto	18
4.4	Skatt	18
4.5	Hälsovård	18
4.6	Telefonabonnemang	19
4.7	Finländare och irländare	19
5	ATT STARTA ETT EGET FÖRETAG I IRLAND	22
5.1	Företagsform	22
5.2	Namn	23
5.3	Skatter och licenser	23
5.4	Finansiering	23
5.5	Bokföring	24
5.6	Olika företagsformer	25
6	ATT STARTA ETT EGET FÖRETAG I FINLAND	27
7	DEN EMPIRISKA UNDERSÖKNINGEN	29

7.1	Frågorna till den empiriska undersökningen.....	29
7.2	Svaren till den empiriska undersökningens frågor.....	30
7.3	Analys av svaren	36
8	SAMMANFATTANDE DISKUSSION	43

1 INLEDNING

Detta lärdomsprov kommer att handla om Irland och hur det är för en finländare att starta ett eget företag där. Eftersom den ekonomiska krisen har slagit sig hårt mot Irland kommer det att vara intressant att se hur det har påverkat företagaren och själva företaget.

Till en början berättar jag om mina egna erfarenheter av landet, människorna och kulturen.

Jag kommer att ta reda på hur man går tillväga då man skall flytta till Irland, vad man behöver veta då man skall skaffa sig en lägenhet och socialskydd.

Syftet med arbetet är att ge en inblick över hur det går till i praktiken då man flyttar till Irland och startar ett företag där.

Jag skall även kort gå in på hur man startar ett företag i Finland och se hur det skiljer sig från Irland.

Finländare som startat eget företag i Irland kommer jag att ha kontakt med och ta reda på hur de gick tillväga då de startade sitt företag. Den empiriska undersökningen kommer att handla om dessa företagare och deras erfarenheter av att vara företagare i ett annat land.

1.1 Problemområde

Mitt problemområde kommer att behandla varför finländare flyttar till Irland och hur det är att starta ett eget företag i landet. Jag kommer även att fråga varför de startade sitt företag. Problemområdet behandlar även ifall det skiljer sig mycket ifrån att vara företagare i Finland och Irland, det vill säga om det skiljer det rent praktiskt eller finansiellt.

Irland är ett ganska litet land och jag kommer att ta reda på om det finns en efterfrågan för företagets tjänster, vad som var svårt och enkelt i etableringsfasen och vad är dåligt och bra med företagande i Irland. Jag vill få en bild av hur en finländare upplever landet och att driva ett eget företag där.

1.2 Syfte

Syftet är att få en helhetsbild av hur det är att starta ett eget företag i Irland som en finländare och om det skiljer sig mycket ifrån då man startar ett företag i Finland. Syftet är att ta reda på hur det fungerar i praktiken att flytta till Irland och ta reda på de olika skeden som finns när man startar ett företag. Målet är att få en helhetsbild över själva landet, kulturen och hur man skall gå tillväga då man flyttar dit samt startar ett eget företag där. Jag vill ta reda på om det finns goda förutsättningar för en finländare att starta eget företag. Irland är ett litet land och därför vill jag forska varför man som finländare flyttar dit, hur de har upplevt kulturen och människorna och vad de har för erfarenheter av företagsetablering och företagande i Irland.

Eftersom jag själv bott i Irland i nästan ett år ville jag att mitt lärdomsprov skulle handla om landet och jag är intresserad över andra finländares orsaker till att de flyttade dit och varför de startade ett eget företag. Dessutom finns det inte många lärdomsprov som handlar om Irland, så det kan vara intressant för många att läsa mitt arbete.

1.3 Avgränsningar

Lärdomsprovet kommer att handla om finländare som flyttat till Irland och startat ett företag där. Jag kommer att intervjua endast finländare, ej personer från andra nordiska länder.

Jag kommer inte att gå igenom detaljerat hur man skall gå tillväga då man flyttar till Irland d.v.s. hur man skickar sina personliga ägodelar till landet. Detta lärdomsprov kommer inte att vara en guide till hur man skall gå tillväga, om man skall flytta till Irland, utan mer om vilka möjligheter man har som en finländare att starta ett eget företag där, och en kort översikt om hur det i allmänhet går till då man skall söka bostad och andra sociala ärenden som man skall ta i beaktan.

Jag har själv bott i Irland men kommer inte att gå in djupare i mina egna erfarenheter som jag har av landet, utan jag kommer att ge en neutral bild av landet och kulturen och berätta kort om min tid i Dublin.

Lärdomsprovet kommer att behandla hela Irland, inte enbart huvudstaden Dublin. Jag kommer inte att behandla Nord Irland eftersom det tillhör England.

1.4 Forskningsmetod

Jag kommer att börja med teoridelen och från den utgå mina frågor som jag skall skicka till olika företag oberoende bransch.

Jag kommer att göra en empirisk undersökning där jag kontakter 4 stycken finländska företagare i Irland för att ta reda på hur det är att starta ett företag i ett annat land, vilka problem som kommit samt bra och dåliga sidor med företagande i Irland. Jag tänker även ta reda på vilka eventuella kulturkrockar som man stöter på i Irland.

Jag kommer att kontakta företagarna via e-mail med en frågeenkät som har 10 frågor. Frågorna kommer inte att vara flervalsfrågor, utan företagarna får fritt skriva sitt svar om sina upplevelser. Efter att jag fått alla svar jag behöver skall jag analysera och diskutera dem och skriva en sammanfattning och helhetsbild av vad jag fått ut av svaren.

2 MIN EGEN BERÄTTELSE OM IRLAND

Jag flyttade till Irlands huvudstad år 2009 för att jobba och uppleva en annan kultur. Största orsaken till att jag flyttade dit var på grund av min dåvarande irländska pojkvän. Jag hade besökt landet två gånger före flytten så jag hade redan en bild av landet och människorna.

Det första som jag måste göra var att skaffa mig ett PPS nummer (Personal Public Service number), ett så kallat socialskyddsnummer. Numret kom jag att ha användning för då jag skaffade jobb och öppnade ett konto på banken. Jobb hade jag redan sökt före jag flyttade. Mestadels var det stora företag som behövde finskspråkiga eller svenskspråkiga arbetstagare som intresserade mig. Jag var arbetslös endast två veckor då jag fick en arbetsintervju till ett kontorsjobb på Xerox. Arbetsintervjun ordnades på ett rekryteringsföretag. Jag fick jobbet som Query specialist (förfrågnings specialist) på kopieringsmaskinsföretaget Xerox. Jag skulle hantera alla finskspråkiga förfrågningar som olika företag i Finland skickade oss. Det handlade om deras kopieringsmaskins kontrakter som skulle termineras, d.v.s. avslutas. Arbetet gick ut på att avsluta deras kontrakter med kopieringsmaskinen och mata in information om bl.a. hur många stycken färg och svart vita kopior de tagit och på basen av den informationen fakturera dem enligt mängden.

Mina kollegor var från många olika håll i världen och man lärde känna andra kulturer, vilket var intressant. Det fanns även några finländare på kontoret samt svenskar.

Då jag inte jobbade brukade jag besöka landsbygden ofta och det är där man får se den riktiga Irland. Landsbygden är precis lika vacker och idyllisk som man kan föreställa sig att den är.

Ibland var det svårt att vänja sig vid att allting inte fungerar på samma sätt som jag är van vid i Finland. Det tog t.ex. alltid ungefär en timme att komma hem från jobbet, trafiken var alltid mycket livlig. Jag tyckte även vissa funktioner är mycket gammaldags i Irland. Om man skall duscha måste man se till att det finns tillräckligt med varmvatten i vattenbehållaren, om inte måste man trycka på en knapp som värmd vattnet och man kunde duscha efter ca 15 minuter. I vissa hus finns det elektriska duschar där vattnet inte måste förvärmas.

Jag stötte inte på några större kulturkrockar, men märkte att om en irländare frågade ”hur är det”, skall man bara svara ”bra, hur är det med dig”. Det är ett vanligt sätt att hälsa på varandra i Irland. Till en början förklarade jag exakt hur jag mådde, men lärde med tiden att det räcker med att fråga samma fråga tillbaka. Det är bara en hälsning och irländarna bryr sig egentligen inte om man börjar förklara desto mera hur man mår.

Jag noterade att även främmande människor på staden ursäktade sig om de ville gå förbi mig eller om de stötte i mig i misstag. Finländare ursäktar sig nästan aldrig i liknande situationer.

Irländare är mycket artiga och vänliga människor. De tar hänsyn till andra människor och bryr sig på ett äkta sätt. Familjen och den katolska tron är mycket viktiga för irländare. Man kunde ofta se en flaska med heligt vatten i irländska hem. Ibland kan irländare vara för vidskepliga då de t.ex. hävdar att Saint Patrick trollade bort alla ormar ifrån Irland. Saint Patrick är Irlands skyddshelgon och man firar honom varje år på St. Patricks Day den 17 mars.

Irland är mycket vackert och människorna vänliga. Jag är mycket glad över att jag fick chansen att bo i Irland och uppleva och se så mycket. Då man bor i ett annat land lär man sig att uppskatta sitt hemland. Man säger alltid att ”borta bra men hemma bäst” och det stämmer, men jag kommer alltid att ha ett fint minne av min tid i Irland.

3 FAKTA OM IRLAND

Irland även kallad "den gröna ön" ligger väster om Stor-Britannien och har Atlanten omkring sig.

Landet är ca 84 000 km² och den är delad i Republiken Irland och Nordirland som är en del av Stor-Britannien.

I hela landet bor det ca 4,4 miljoner människor (2010). Under 2000-talet har befolkningen ökat rejält p.g.a. invandringen från olika länder, speciellt Polen, Lettland och Litauen. Mest bor det människor i huvudstaden Dublin, med ca en halv miljon invånare. Andra stora städer är Cork, Galway, Limerick och Waterford.

Finlands ambassad. Info om Irland. Hänvisat 03.11.2011

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=39165&contentlan=3&culture=sv-FI>

3.1 Språket

I Irland talar man två språk, engelska och iriska (gaeliska). Förr dominerade det iriska språket men på 1800-talet pratade majoriteten av befolkningen engelska. Idag talar endast 5 % av befolkningen iriska, mest de som bor vid Irlands västkust. Man försöker hårt att bevara det iriska språket, de som bor på västkusten och har det som första språk får ekonomiskt stöd. I grundskolan måste alla elever läsa iriska. År 2006 fanns det ca 72 000 irländare som talade iriska.

Landguiden. Befolkning & Språk. Hänvisat 03.11.2011.

<http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Irland/Befolkning-Sprak>

3.2 Religion

De flesta i Irland tillhör den romerskkatolska kyrkan. Religionen är fortfarande en mycket viktig del av irländarnas liv.

Den katolska kyrkan är en mycket konservativ kraft i samhället. Det var förbjudet att använda preventivmedel ända tills år 1978 och alla barn som fötts utanför äktenskap saknade arvsrätt tills år 1988. Sedan dess har många förändringar skett och kyrkan har längre inte lika mycket makt.

Kyrkan har även ett starkt inflytande i den stränga abortlagstiftningen. Så sent som 1992 är det längre inte förbjudet för irländska kvinnor att resa utomlands för att göra abort. Högsta domstolen har gett tillåtelse att kvinnor får göra abort endast vid risk av självmord. Flera tusen irländska kvinnor reser varje år utomlands för att göra abort.

Den katolska kyrkan i Irland har även fått mycket kritik och negativ mediauppmärksamhet då det gäller prästernas sexuella övergrepp på barn.

Finlands ambassad. Info om Irland. Hänvisat 04.11.2011.

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=39165&contentlan=3&culture=sv-FI>

Landguiden. Religion. Hänvisat 04.11.2011.

<http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Irland/Religion>

3.3 Politik

I Irland har man president som stadsöverhuvud och folket väljer presidenten vart sjunde år. Samma person kan sitta som president i två sjuårsperioder. Irlands förra president hette Mary McAleese och hon verkade sedan år 1997 och har blivit omvald år 2004. Presidentval hölls hösten 2011 och Michael D Higgins tillträdde som Irlands nya president den 11.11.2011

Tvåkammarparlamentet delar sig på representanthuset och senaten. Representanthuset består av 166 ledamöter och dessa väljs ut med hjälp av val som hålls vart femte år. SENATEN består av 60 medlemmar. Av dessa väljer premiärministern ut 11 stycken. Resten av medlemmarna väljs ut av lokalförvaltningen, universitet, medlemmar i representanthus samt av den avgående senaten. Den politiska makten utövas i stort sett av representanthuset. Presidenten utser premiärministern som leder regeringens arbete.

Premiärministern har en mycket central roll i Irlands politik. Irlands nuvarande premiärminister heter Enda Kenny.

Finlands ambassad. Info om Irland. Hänvisat 18.12.2011.

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=39165&contentlan=3&culture=sv-FI>

Landguiden. Aktuell politik. Hänvisat 18.12.2011.

<http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Irland/Aktuell-Politik>

3.4 Ekonomi

BNP var som bäst under åren 2003-2007 då den ökade ca 6 % per år. År 2008 blev den sämre och Irlands ekonomiska situation blev mycket dålig. Arbetslösheten steg drastiskt från att vara 5 % år 2008 till 13,7 % år 2010. Arbetslöshetssituationen hade inte varit lika dålig sedan år 1997. Det ledde till att många företag måste läggas ner som verkar t.ex. inom byggnads- och bostadsbranschen.

Bankkrisen drabbade Irland mycket hårt och man beräknar med att staten har ca 50 miljarder euro i skuld.

I Irland arbetas det mest inom servicebranschen. De flesta jobb finns inom detaljhandeln samt försäkrings- och finansieringsbranschen. Det finns rätt få människor som jobbar inom jord-och skogsbruk, ca 5 %.

Som bäst hade Irland 15 % utländsk arbetskraft, de kom i stort sett från östra och centrala Europa. Antalet utländsk arbetskraft har dock sjunkit p.g.a. den ekonomiska krisen.

3.5 Export och import

För Irland är utrikeshandeln mycket viktig eftersom hemmamarknaden är liten. De viktigaste handelspartnerna är Nordirland, Storbritannien, Belgien, Frankrike, Tyskland och USA.

Handeln med Finland har under den senaste tio åren varit ojämnt men exporten har börjat öka på senaste tiden. Finland är den viktigaste medelstora landet i EU som Irland gör affärer med.

Finlands viktigaste exportprodukt till Irland är telefoner som utgör 50 % av hela exporten. Andra viktiga exportvaror från Finland är trävaror (7,3 %), papper (8 %) samt olika motorer och maskiner (6,2 %). Till Finland importeras från Irland bl.a. el- och it- produkter (48,5 %), kemikalier (24,4 %), zink (17,6 %) samt läkemedel, livsmedel och dryck.

Finlands ambassad. Info om Irland. Hänvisat 15.03.2012.

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=39165&contentlan=3&culture=sv-FI>

Suomen suurlähetys. Suomi Irlannissa. Hänvisat 15.03.2012.

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=44607&contentlan=1&culture=fi-FI>

3.6 Affärskultur

I Irland uppskattar man punktlighet. Värden kan kanske ibland komma försent till ett affärsmöte men man förväntar sig att gästen kommer i tid.

Då man skall presentera sig skall man vara noga med att komma ihåg alla namn eftersom man använder dem mycket i diskussioner. Efter att man har lärt känna sin affärspartner är det mycket vanligt att man använder förnamnet då man diskuterar.

När det gäller affärer och man skall förhandla är det vanligt att man pratar om allmänna saker först förrän man går till den aktuella saken. Det är viktigt att förbereda sig gott inför ett affärsmöte och man skall kunna sin sak och presentera den sakligt.

Det råder hierarki då man leder ett företag i Irland, men en mer avspänd amerikansk stil har blivit vanligare. Vissa företag har "*casual Fridays*" d.v.s. lediga fredagar, då man får komma till arbetsplatsen klädd hur man vill i en ledig stil. Annars skall man helst vara klädd konservativt.

Irländarna är mycket artiga och de tackar flera gånger muntligt och via brev. Man uppskattar formell artighet vid brevväxling då det gäller affärskultur.

Det irländska folket är mycket varmhjärtade och tar väl emot utlänningar. I Irland pratar man helst om sport. De mest populära sportgrenarna är rugby, fotboll, golf, hästsport och vadslagning.

3.7 Försäljning och marknadsföring

Irländska företag köper sina produkter och tjänster från många olika håll. Man förväntar sig att få högklassig service och produkter.

Det finns många olika distributionssätt. Om man skall exportera varor från Finland kan man grunda ett lokalt försäljningsföretag som hanterar hela Irlands försäljning av dessa varor. Exportören kan via en representant eller distributör

sälja sina varor över hela landet eller i vissa delar av den. Man kan även sälja sina varor via en dealer eller en grossist. Om man inte vill sälja via någon annan kan man sälja direkt till varuhus, butikskedjor och andra köpare.

Distributionsmetoden varierar beroende på vilken produkt är i frågan, men mycket underlättar då landet och folkmängden är liten.

Normalt har utländska företag en representant för hela landet, men det är vanligt att representanten har en underrepresentant som sköter vissa marknadssektorer. Man måste vara mycket försiktig då man nämner sin representant eftersom EU:s lagstiftning är mycket strikt då det gäller agent- och distributions kontrakter.

Det lönar sig för exportören att ha tillfälliga distributions kontrakter, eftersom om man bryter dem måste man anmäla det i god tid eller ge en rejäl kompensation.

I Irland finns det ca 50 000 försäljningspunkter för detaljhandel och ett par tusen partihandelsaffärer dit man går då man behöver t.ex. en stor mängd varor till en liten affär. De största och lönsammaste företagen dominerar, stora super marketar har etablerat och varuhus expanderat. Detaljhandelsaffärers mängd har gått ner. Partihandelsaffärer erbjuder många tjänster för detaljhandelsaffärer som t.ex. hjälp med att främja försäljningen. De erbjuder även skolning och hjälper till med reklamen.

Reklam framkommer mycket i Irländska tidningar. Det finns ca 60 stycken olika tidningar och ca 150 stycken tidskrifter. *Irish Time*, *Irish Independent* och *Irish Examiner* delas ut i hela landet varje dag.

Om man vill göra reklam för sitt företag i en tidning måste man följa *The Advertising Standards Authority of Irelands* regler. Vill man ha sin reklam på TV måste man få den godkänd före man publicerar den.

Det finns många reklambyråer i Irland och de erbjuder mångsidiga tjänster. De större reklambyråerna använder sig av många olika medier och marknadsföringsmetoder.

Att delta i olika mässor är ett mycket bra sätt att marknadsföra sitt företag.

Tyvärr hålls inte stora internationella mässor i Irland, endast då det gäller resebranschen. Det hålls små mässor där det bjuds på försäljnings- och promotionstillfällen för lokala agenter och distributörer. Många irländska företagare deltar hellre i mässor i Europa där den egna branschen är i fokus.

Finpro. Maaraportti. Hänvisat: 20.02.2012.
<http://www.finpro.fi/documents/10304/16101/FinproIrelandCountryReportJune2011.pdf>

4 ATT FLYTTA TILL IRLAND

En finländsk medborgare kan flytta till ett annat EU land utan några som helst problem. Man behöver inte visum för att stanna i Irland för en lång tid och inte heller gå igenom en mängd pappersarbete.

Att flytta till ett annat land är alltid ett stort steg och det finns mycket att tänka på, speciellt hur allt vardagligt fungerar i landet. Det kan skilja sig rätt mycket från det man är van vid i sitt eget hemland. Det är såklart spännande och exotiskt att flytta till ett annat land men man måste även tänka på att det tar tid att stadga sig i landet och gå igenom pappersarbete och sociala ärenden.

4.1 Socialsignum

Vid många tillfällen kommer man att behöva ett så kallat *PPS (Personal Public Service) number*. Man kan jämföra detta nummer med det finska socialskyddsnumret och man kommer att ha en stor nytta av den då man t.ex. söker bostad, öppnar bankkonto, vid skatteärenden och då man skall registrera sitt hyreskontrakt.

Då man skall gå och ansöka om sitt eget PPS nummer till sin lokala ”FPA (Folkpensionsanstalten)” byrå d.v.s. till *Social Welfare Office* behöver man med sig sitt pass, annat identifierings bevis som t.ex. körkort och ett bevis på adressen som man bor på. Ett kontoutdrag är ett utmärkt bevis på adressen, samt hyreskontraktet som skall vara formellt skrivet på papper.

Det kan hända att byrån kommer att fråga efter födelseattest som skall vara översatt till engelska.

Man kommer att märka att människorna i *Social Welfare Office* är mycket hjälpsamma och flexibla. Annat är det då man besöker bankerna.

4.2 Lägenhet

Då man fått sitt socialsignum kan man söka sig en lägenhet för man kommer att behöva sin adress i många viktiga tillfällen bl.a. då man skall öppna sitt bankkonto.

Man kommer att märka att hyrorna är mycket högre i Irland än i Finland, speciellt då det gäller en- och tvårummare eftersom de är svårare att få tag på. Man kan

förvänta sig att en enrummare i Dublin kostar ca 1200 euro i månaden. Eftersom den ekonomiska krisen har slagit Irland hårt har hyrorna sjunkit mycket.

Många irländare väljer att bo tillsammans med andra i stora trerummare med kök och vardagsrum för att spara pengar. Det är mycket mer vanligare att bo på detta vis än det är i Finland.

4.3 Bankkonto

Att skaffa sig ett bankkonto kan verka svårt och man kommer att märka att det irländska banksystemet är mycket omodern. Regeringen har satt många olika hinder för att öppna ett bankkonto. Man måste vara beredd på att göra många besök till banken så det krävs ett gott tålamod. Då man skall öppna ett konto skall man ha med sig ett bevis på sin irländska adress. Detta bevis kan vara t.ex. en elräkning där ens egen adress och namn är korrekt skrivet på.

De större bankerna är AIB (Allied Irish Bank), BOI (Bank of Ireland), Ulster Bank och Permanent TSB.

Det lönar sig att välja en bank som är nära sin arbetsplats så man kan lätt besöka den t.ex. under lunchpausen.

4.4 Skatt

Då det gäller skattekort så skall man ha en arbetsplats före man ansöker om den. Dessutom behöver man sin egen PPS nummer. Det kan ta sin tid att få skattekortet, men arbetsgivaren kan utgå ifrån en så kallad "emergency" (nöd) beskattning så länge man väntar på sitt skattekort.

4.5 Hälsovård

Den kommunala hälsovården i Irland är inte lika bra som den är i Finland. Om man behöver akutvård kan man givetvis söka sig till sjukhuset utan problem men om man behöver hjälp då man har t.ex. influensa måste man besöka en *GP* (*General Practitioner*) som är en så kallad familjeläkare.

Nästan alla arbetsgivare har en privat sjukförsäkring "health scheme". Det finns många olika sjukförsäkringar och i normala fall så täcker den 50 % av kostnaderna som består av besök hos läkaren, tandläkaren och specialläkaren.

Om man skall bo i Irland under ett år lönar det sig som en EU medborgare att ansöka om ett europeiskt sjukförsäkringskort. Detta kort kan man ansöka om hos FPA (Folkpensionsanstalten). Då man fått kortet har man rätt att få gratis sjukvård hos läkaren i Irland samt gratis medicin som man hämtar med recept från apoteket.

4.6 Telefonabonnemang

Då man skall ringa samtal lönar det sig att skaffa en så kallad ”prepaid” (i förväg betalt) abonnemang till en början, för då ringer man enligt det man betalat och undviker att få en stor räkning hem. Man kan hämta ett sådant abonnemang från de större operatörernas affärer som t.ex. Vodafone, O2 och Meteor. Då samtalstiden runnit ut kan man lätt köpa mer tid från dessa affärer, kiosker eller via internet. Man behöver inte visa upp sin legitimation för att köpa taltid. Om man vill ha ett abonnemang där räkningen skickas hem måste man visa upp samma dokument som man har med sig till då man öppnar bankkonto.

Finnish Irish Society Ry. Irlantiin muuttajan opas. Hänvisat: 15.03.2012.
http://www.finnish-irish.fi/shamrock_muuttaja.htm

4.7 Finländare och irländare

Det bor ungefär 1000 finländare i Irland i dagens läge. För några år sedan bodde det ungefär 1500 finländare i Irland, men på grund av den ekonomiska krisen har flera flyttat bort från landet.

Det finns många orsaker till att Irland lockar finländare att flytta dit. Men vad är det som lockar och vad är det som för dessa två kulturer samman? Vad har irländare och finländare gemensamt?

Finnish-Irish Societys verkställande direktör Olli Pellikka berättar i en artikel på en internet sida *Studio 55* vad som lockade honom att flytta till Irland på 1970-talet. För honom var det den irländska kulturen som lockade d.v.s. musiken, teatern och irländska figurer som han såg i filmer. Pellikka blev så imponerad av landet att han reste dit år 1972 och två år senare började han studera i Dublins universitet. Det var på slutet av 1970-talet som han kom i kontakt med Finnish-Irish Society och märkte att organisationen stod stilla. Pellikka beslöt sig att delta

i organisationen och med några kompisar beslöt de att sätta fart på organisationens verksamhet. Idag är han verkställande direktör på Irish-Finnish Society.

Många människor har den föreställningen att irländare är glada människor. Enligt Pellikka har påståendet två sidor: Då en irländare är glad är det sann glädje och samma gäller då en irländare är sorglig. Irländare kan även vara reserverade säger Pellikka. De vill veta allt av andra människor, men de vill nödvändigtvis inte berätta allt om sig själv. Ibland förstår inte irländare om man skojar med dem menar Pellikka.

Enligt Pellikkas åsikt så finns det saker som finländare och irländare har gemensamt, han har noterat att finländare och irländare har hittat varandra via FN trupperna.

Finnish-Irish Society grundades år 1954 och har idag ca 1000 medlemmar och deras mål är att göra den irländska kulturen, historien och nutiden känd. Deras fokus ligger på kulturen och varje år ordnas bl.a. irländsk musik festival, St. Patrick's Day evenemang, samt den irländska litteraturens och kulturens dag.

I en annan artikel i *Helsingin Sanomat* berättar Charissa McCarro som jobbar på en resebyrå i Irland orsaker till att landet lockar turister. Hon menar att om man vill resa till ett soligt ställe är Irland inte i så fall alternativet, men hon tillägger att regnskurarna är snabba och regnet gör huden mjuk och vacker.

Enligt McCarros åsikt har intresset för Irland väckts med hjälp av *Riverdance* dansstilen som blev mycket trendigt för ett antal år sedan, men enligt henne så finns det andra orsaker. McCarro brukar fråga finländare efter deras resa till Irland vad som var det bästa med landet och svaret brukar lyda alltid på samma sätt: det irländska folket. McCarro tror att det finns själslig sympati mellan finländare och irländare.

McCarros pappa är irländare och mamma är finländare och hon har bott nästan hela sitt liv i Finland men studerat i Irland.

Suomen suurlähetys. Suomi Irlannissa. Hänvisat 15.03.2012.

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=44607&contentlan=1&culture=fi-FI>

Finnish-Irish Society. Historia.

<http://www.finnish-irish.fi/historiasivu.html>

Studio 55. Mikä yhdistää suomalaisia ja irlantilaisia. Hänvisat: 16.03.2012

<http://www.studio55.fi/mennaanmatkalle/artikkeli.shtml/1162458/mika-yhdistaa-suomalaisia-ja-irlantilaisia>

Helsingin Sanomat. Sielujen sympatia vetää suomalaisia Irlantiin. Hänvisat: 17.03.2012

<http://www.hs.fi/matkailu/artikkeli/Sielujen+sympatia+vet%C3%A4%C3%A4+suomalaisia+Irlantiin/HS20000816SI1ME01qwu>

5 ATT STARTA ETT EGET FÖRETAG I IRLAND

Det första man skall tänka på då man vill starta ett eget företag är naturligtvis affärsidén. Man måste tänka på vilka tjänster eller produkter man vill erbjuda sina kunder. Kunderna kanske har vissa förväntningar och är i behov av någonting som man kan erbjuda. Man kanske har en idé som slopar konkurrenterna.

Man måste se till att ha en så bra affärsidé som möjligt för att lyckas med sitt företag och få kunderna att verkligen behöva de produkter eller tjänster som man erbjuder. Irland kanske har en olik marknad än Finland och det måste man ta i beaktan. De irländska kunderna kanske är ute efter andra tjänster än de finländska. Det finns som sagt mycket att tänka på men man måste även tänka på hur det är att starta ett företag rent konkret d.v.s. hur man går tillväga som en finsk medborgare som vill starta ett företag i Irland. Eftersom båda länderna är med i EU gäller de så kallade *fyra friheterna* som innebär att varor, kapital, människor och tjänster kan röra sig fritt. Som medborgare i EU får man utan några extra krångligheter starta ett eget företag i Irland.

Då man har sin affärsidé klar bör man ta i beaktan hur man gör i Irland då man skall starta sitt företag.

Då man skall som företagare registrera sitt företag i Irland måste man tänka på alla byråkrati och lag krav som landet har. Dessutom måste man tänka på hur mycket tid och pengar man kommer att sätta på sitt företag.

Steg för steg informationen nedan om hur man startar ett företag i Irland gäller små till medelstora företag.

5.1 Företagsform

De som tänker sig starta ett företag i Irland kommer att märka att det är en lång process, men att det finns flera hjälpmedel som gör startprocessen enklare och smidigare.

För det första så måste man tänka på om man vill starta företaget ensam, med en partner, som aktiebolag eller som ett kooperativ företag. Man bör välja noggrant vilken affärsstruktur man skall ha.

5.2 Namn

Som andra skede skall man tänka på företagets namn. Man skall välja något originellt, eftersom i Irland kan man inte välja ett namn som ett annat företag redan använder. Då man har valt ett namn man är nöjd med skall man gå till företagets registreringsbyrås (*Companies Registration Office*) hemsida där man kan ladda ner en ansökningsblankett som man behöver då man skall registrera sitt företags namn. Då man har fyllt i blanketten skall man posta den till registreringsbyrån.

5.3 Skatter och licenser

Nästa steg är att registrera sig hos *Revenue Commissioners* d.v.s. inkomstkommissionen angående skatter. Man kan gå in på deras hemsida och fylla i de blanketter som krävs. Blanketterna som krävs utgår ifrån vilken affärsstruktur man har valt.

Man bör granska med en advokat om man behöver några licenser för att driva företaget lagligt. I Irland behövs business licens för pubar, bilskolor och arbetskraft byråer.

5.4 Finansiering

En av de viktigaste punkterna är att ta reda på hur man skall finansiera starten av det nya företaget. Det finns olika vägar att göra det, man kan antingen bevilja startpeng eller ta ett lån av banken.

City and Country Enterprise Boards är ett företag som hjälper nya företagare finansiellt samt ger dem råd i olika situationer. Deras huvudsakliga uppgift är att utveckla aktiviteter gällande ekonomi och företagande runt om i landet. De erbjuder olika tjänster t.ex. finansiella stödpaket då man startar ett företag samt då man utvecklar och expanderar företaget. Detta gäller små företag med tio eller mindre anställda.

Man kan få upp till 75 000 euro finansiell stöd vid anskaffning av maskin, utrustning samt affärsutrymme.

Vid anställning av högst tio personer kan man få 7500 euro finansiell stöd per anställd.

Enterprise Ireland erbjuder också finansiellt stöd då man skall starta eller expandera sitt företag. Man kan ansöka om deras stöd om man har ett litet eller medelstort företag.

Dessa stöd ger en bra start i början men kommer inte att räcka i längden och för att säkra att man klarar sig med sitt nya företag finansiellt kan man försöka ta ett lån från banken. Lånet kan man ta t.ex. från *Bank of Ireland*, eftersom de ger mycket bra erbjudanden till små och medelstora företag. Dessutom har de anställda som ger råd till företagare i alla branscher.

Man kan ansöka om ett litet företags lån snabbt och smidigt via internet på deras hemsida.

Borderwise. Business Start Up Grants. Hänvisat: 10.01.2012.

<http://www.borderwise.ie/en/CBMLP/Cross-Border-Mobility/Work/Current-Topics/Business-Start-up-Grants-in-the-Republic-of-Ireland/>

Bank of Ireland. Small Business Loan. Hänvisat: 10.01.2012.

<http://businessbanking.bankofireland.com/loans/small-business-loan/>

Ehow. How to Start a Small Business in Ireland. Hänvisat: 11.01.2012.

http://www.ehow.com/how_4813840_start-small-business-ireland.html

5.5 Bokföring

Enligt lagen måste ett företag i Irland föra bok som ger en sanningsenlig bild av finansieringen. *The Companies Act* (aktiebolagslagen) (1986) och *The European Communities Regulations* (Europeiska gemenskapernas förordningar) (1992) genomför EU:s lagar om redovisning och man utgår från deras lagtexter då man handskas med redovisningsfrågor i Irland. Dessutom utgår man även ifrån EU direktiven (2006).

Man skall även hålla fullständig och korrekt register över sina affärer för beskattningen. Reglerna är att man måste spara sina uppgifter i sex år om inte annat hänvisas på skattebyrån.

Den irländska revisions och redovisnings övervakningsmyndigheterna *The Irish Auditing and Accounting Supervisory Authority (IAASA)* övervakar irländska bokföringsorgan och ser till att räkenskaperna följer lagen.

Aktiebolag och privata aktiebolag måste göra i ordning och dokumentera årsredovisningen till *Companies Registration Office* i enhet med *Companies Act 1986*.

Publika bolag med begränsat ansvar som inte handlar för anskaffning av vinsten måste förbereda och lämna redovisning med CRO i enlighet med aktiebolagslagen 1963. Privat aktiebolag som inte är vinstdrivande bör inte lämna in redovisning till CRO. Vissa obegränsade aktiebolag och handelsbolag bör upprätta redovisningen och lämna dem in till CRO.

Små företag kan eventuell skippa vissa krav då det gäller årsbokslut ifall företaget under det aktuella året och året före fyller två av dessa tre villkor:

Balansomslutningen får ej överstiga 1,9 miljoner euro.

Omsättningen får vara högst 3,81 miljoner euro.

Antal arbetstagare får ej vara fler än 50.

Samma gäller medelstora företag, men de måste fylla två av dessa tre villkor:

Balansomslutningen får ej överstiga 7,62 miljoner euro.

Omsättningen får vara högst 15,24 miljoner euro.

Antal arbetstagare får ej vara fler än 250.

European Commission. Your Europe. Accounts. Hänvisat 23.02.2012.

http://ec.europa.eu/youreurope/business/managing-business/keeping-accounts/ireland/index_en.htm

5.6 Olika företagsformer

Man kan välja mellan fyra olika företagsformer i Irland: *enskild näringsidkare*, *delägare*, *aktiebolag* eller *kooperativt företagande*.

Vilken företagsform man slutligen kommer att välja beror på vilken slags företagande man kommer att driva. För att göra beslutsprocessen enklare är det bra att rådfråga en advokat eller en bokförare först och se vad de tycker är den lämpligaste företagsformen.

Det är enkelt att välja vara enskild näringsidkare för då får man bestämma själv om allt, men om det går dåligt för företaget är man ensam om att ta ansvaret ekonomiskt och risken är att ens eget kapital används för att betala skulderna.

Enligt lagen måste man som enskild näringsidkare registrera sig som egenföretagare hos skatteverket.

Väljer man att ha en delägare där två eller fler personer styr företaget är det ett säkrare alternativ eftersom då är det fler som har ansvaret för företaget och man delar på eventuella skulder som man måste betala om företaget går t.ex. i konkurs. Ifall man vill ha delägarskap som affärsstruktur bör man ha en advokat som gör upp avtalet.

Aktiebolag är en separat juridisk enhet och om man väljer denna företagsform och råkar blir skuldsatt kan fordringsägarna kräva på företags tillgångar.

Man måste registrera sitt aktiebolag hos företagets registreringsbyrå som i Irland heter *Companies Registration Office* (CRO). Företagets alla rapporter och redovisningar måste inlämnas till byrån varje år.

I kooperativt företagande är man tre eller fler personer som delar på ansvaret. Kooperativt företagande växer dubbelt så snabbt som t.ex. aktiebolag och företagen överlever längre om de väljer denna företagsform. Risken för att företaget läggs ner är lägre eftersom kooperativa företag är hållbara. Då det finns fler personer som delar ansvaret minskar riskerna men möjligheterna ökar.

Coompanion. Fakta om kooperativt företagande och om företagsrådgivaren Coompanion. Hänvisat: 14.11.2011.

<http://www.coompanion.se/fakta.aspx>

Citizens Information. Setting up a business. Hänvisat: 14.11.2011.

http://www.citizensinformation.ie/en/employment/types_of_employment/self_employment/setting_up_a_business_in_ireland.html

6 ATT STARTA ETT EGET FÖRETAG I FINLAND

Att starta ett företag i Finland går nästan enligt samma modell som då man startar ett företag i Irland. Man skall ha en affärsidé, företagsform, namn och tänka ut hur man skall finansiera etableringen.

Till en början skall man tänka på vilken företagsform man väljer eftersom man väljer företagets etableringsblankett enligt företagsformen. De olika företagsformerna som finns att välja mellan är: Privat Aktiebolag, publik aktiebolag, öppet bolag, kommanditbolag, enskild näringsidkare och andelslag.

När man startar ett företag i Finland skall man göra en etableringsanmälan till handelsregistret och Skatteförvaltningen, det görs med endast en blankett. Man väljer blanketten enligt den företagsform man valt. Genom etableringsanmälan skall man registrera företaget i finska *Patent- och registerstyrelsen*. Innan man lämnar in anmälan bör man betala en behandlingsavgift. Summan är mellan 75 – 350 euro beroende på anmälnings typ och företagsform.

Efter att man gjort etableringsanmälan får man ett så kallat *FO – nummer* som är företagets organisationsnummer. Det bör man ha då man t.ex. fakturerar sina kunder, ingår juridiska avtal och sköter ärenden hos myndigheter.

När man skall tänka på hur man skall finansiera sitt företag kan man välja antingen att finansiera det själv eller via extern finansiering, lån till exempel. Man kan även få stöd i finansieringen d.v.s. ett startkapital. Finansinstitutet Finnvera Abp främjar företagsverksamhet och regionutveckling och hjälper företagets finansieringsmöjligheter med olika lån och borgensförbindelser.

Man skall göra sin momsregistrering hos *Skatteförvaltningen*. Den normala momssatsen är 23 %, 13 % för livsmedel och 9 % för bl.a. persontransporttjänster, läkemedel och böcker.

Företagsskatten är i Finland 26 %, vilket är högre än i Irland där den är 12,5 %.

De sociala avgifterna en företagare i Finland måste betala är 2,12 % av lönen (2011).

Om man bestämmer sig för att ha anställda bör man teckna både arbetspensions- och olycksfallsförsäkring. Man skall även ha ett avtal med företagshälsovård. Arbetspensionspremien är i genomsnitt 22,4 %. Olycksfallsförsäkringspremien mäts utgående ifrån hur farligt arbete man gör. Den är i genomsnitt 1 % av

lönerna, men faller mellan 0,3 – 8 % eftersom t.ex. byggarbete är farligare än att jobba på kontor.

Arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie varierar beroende på lönen.

Om man arbetar ensam, d.v.s. som egenföretagare har man nästan liknande socialskydd som arbetstagarna.

Enterprise Europe Network. Starta företag i Finland. Hänvisat: 28.04.2012.

<http://www.enterprise-europe.se/radgivningochinformation/etableraforetagieu/etableringsguiden/fordjupning/finland.4.75211b3f12c82646be0800081061.html>

Företagsfinland. Praktiska etableringsåtgärder. Hänvisat: 28.04.2012

http://www.yrityssuomi.fi/web/guest/aihe?pp=polku_Yrityksen_perustaminen&ppa=palp_Kaytannon_perustamistoimet&aihe=1000019

Företagsfinland. Finansiering. Hänvisat: 28.04.2012

http://www.yrityssuomi.fi/web/guest/aihe?pp=polku_Yrityksen_perustaminen&ppa=palp_Harkitseminen_ja_suunnittelu&aihe=1000231

7 DEN EMPIRISKA UNDERSÖKNINGEN

Till den empiriska undersökningen valde jag att intervjua fyra finländare som flyttat till Irland och startat ett eget företag. Det var inte lätt att hitta företag att intervjua eftersom det finns få finländska företagare i Irland och de som väl svarade var småföretagare. Jag varken erbjöd eller lottade ut något mellan dem som svarade, utan skrev ett artigt e-mail där jag presenterade mig själv och målet med undersökningen, samt att deras svar kommer att behandlas konfidentiellt.

Företagarnas kontaktuppgifter fick jag via en finländare som är medlem i *The Finnish Business Club*. Det är en organisation baserad i Irland som hjälper finska och irländska företag, samt organisationens medlemmar att binda samman och hjälpa varandra. Jag hittade även kontaktuppgifter till ett företag via sökmotorn Google. Alla de som svarat jobbar under mycket olika branscher så jag har fått mycket intressanta och mångsidiga svar.

Jag skickade via e-mail 10 stycken frågor som företagen fick fritt svara på, d.v.s. det fanns inga flervalsfrågor. Jag försökte göra frågorna så enkla som möjligt så det inte tar för lång tid att svara på dem, men tillräckligt många för att den empiriska undersökningen skall lyckas. Syftet med min empiriska undersökning är att få en bild av hur det är att starta ett företag i Irland, vilka problem som uppstår och vad som är enkelt och svårt. Jag kommer analysera och diskutera svaren och sammanställa en helhetsbild av dem.

7.1 Frågorna till den empiriska undersökningen

Här är alla 10 frågor som jag bad företagen att svara på. Jag översatte frågorna till finska eftersom alla som svarade har finska som modersmål.

1. Varför flyttade ni till Irland?
2. Varför startade ni ett eget företag?
3. Varifrån kom affärsidén?
4. Bra med företagande i Irland?
5. Dåligt med företagande i Irland?
6. Vad var enkelt vid etableringsfasen?
7. Vad var svårt vid etableringsfasen?
8. Har ni upplevt några kulturkrockar?

9. Finner ni Irland som en god marknad för ert företag?

10. Något gott råd till andra finländare som vill starta ett företag i Irland?

7.2 Svaren till den empiriska undersökningens frågor

Som första svar till min frågeenkät som jag skickade via e-mail fick jag av en företagare som verkar inom massagebranschen som massör. Personen berättade inte desto mera om sitt företag och svaren förblev ganska korta. Jag hade hoppats på lite längre svar.

1. Varför flyttade ni till Irland?

Jag kom till Irland för att jobba som hästskötare i 6 månader.

2. Varför startade ni ett eget företag?

I Irland fanns det inte tillräckligt bra standard på massörer. Min mormor var en av Finlands första skolade massörer.

3. Varifrån kom affärsidén?

Se föregående svar.

4. Bra med företagande i Irland?

Här lär man sig att fokusera på saker och kunderna som ger resultat. Irländarna är vänliga, men inte särskilt pålitliga.

5. Dåligt med företagande i Irland?

Människorna är inte pålitliga.

6. Vad var enkelt vid etableringsfasen?

Människorna var villiga att hjälpa.

7. Vad var svårt vid etableringsfasen?

Att få exakta svar från organisationer och från statliga myndigheter.

8. Har ni upplevt några kulturkrockar?

Ja, ibland måste man vara mindre direkt.

9. Finner ni Irland som en god marknad för ert företag?

Ja, eftersom det egentligen inte finns någon tävling inom denna bransch.

10. Något gott råd till andra finländare som vill starta ett företag i Irland?

När man erbjuder arbete med god kvalitet och pris är man alltid efterfrågad.

Nästa person som svarade verkar inom beklädnadsbranschen och är ensamföretagare. Personen designar och producerar själv alla produkter som säljs på företagets hemsida, och produkterna är unika och av hög kvalitet. Kläderna innehåller 100 % fårull som är producerat på ett djurvänligt sätt. Andra produkter så som accessoarer är gjorda av återanvändbara material.

1. Varför flyttade ni till Irland?

Helt av personliga orsaker; jag blev förtjust i klimatet, människorna, den lugna atmosfären, den vackra arkitekturen och landskapet, samt delvis p.g.a. min man.

2. Varför startade ni ett eget företag?

Det finns få arbetsplatser inom beklädnadsbranschen och speciellt designarbetsplatser är det få av och därför är det svårt att få en arbetsplats inom branschen. I Irland är konkurrensen inom branschen hård.

3. Varifrån kom affärsidén?

Jag är professionell inom beklädnadsbranschen och jag har även en utbildning i företagande i bakfickan. Människor har ett stort behov av kläder som passar, därifrån kom idén till sytjänster. En egen klädkollektion har alltid varit min dröm. Irlands mycket aktiva och stödande handarbetssamfund uppmuntrade mig att börja skapa min egen klädkollektion. Lyxprodukter har en större efterfråga i Irland än i Finland.

4. Bra med företagande i Irland?

Irland ger mycket stöd åt företagare. Varje större stad i Irland har sin egen Enterprise Board som stöder alla sorters företag med förmånliga företagskurser och är även mycket entusiastiska att ge finansiell stöd.

Att starta ett företag i Irland är förmånligt, speciellt om företagsformen är handelsnamn. Moms registreringens eurogräns är hög om man jämför med Finland (ca 35 000 euro per tjänst och produkt, när gränsen är i Finland under 10 000 euro). Dessutom är skattemyndigheterna medborgarnas och företagarnas vän och de ger gott om information.

5. Dåligt med företagande i Irland?

Företagsbeskattningarna är dyra, och utan dem kan man inte t.ex. delta i mässor eller ha rätt som företagare till sociala förmåner som arbetslöshetsförmån o.s.v.

6. Vad var enkelt vid etableringsfasen?

Allt, jag är ett handelsnamn och enligt det så anmälde jag endast företagets namn till Company Register Office och betalade 20 euro för det. Jag införskaffade även en företagsförsäkring utgående ur min egen bransch. Efter det började jag företagande.

7. Vad var svårt vid etableringsfasen?

Att sälja tjänsten och produkten och få människor medvetna om det är till en början alltid en utmaning. En Irländare tror inte på tjänstens kvalitet före han/hon har provat på den och bevisat att den är bra. I början måste priserna sänkas, men när förtroendet byggdes med de första kunderna hade de inget emot att betala full pris.

8. Har ni upplevt några kulturkrockar?

Inte speciellt, irländsk tankesätt är mycket lika finländsk. Å andra sidan ger inte en finländare dricks i andra sammanhang än under restaurangbesök, irländsk drickskultur lever i alla branscher.

9. Finner ni Irland som en god marknad för ert företag?

Sytjänster med god kvalitet, ja. Lyxprodukt, ja.

10. Något gott råd till andra finländare som vill starta ett företag i Irland?

I Irland lyckas man med företag som är specialister på deras område och är utmärkta på kundbetjäning.

Den tredje personen som svarade har ett företag inom turismbranschen. Företaget baserar sig i ett gammalt slott och deras tjänster inkluderar bl.a. övernattnig, privata fester, olika uteaktiviteter, guidade turer och arrangemang av olika festivaler. Företaget är ett familjeföretag och personen har bott nästan hela sitt liv i Irland.

1. Varför flyttade ni till Irland?

Jag flyttade hit eftersom jag beslöt mig att ta över företaget efter min far gick bort. Under samma tid blev jag uppmuntrad att tänka om min professionella existens, eftersom jag var en ”arbetsnarkoman” och en ”krishanterare” åt små och medelstora företag.

2. Varför startade ni ett eget företag?

Här i Irland fann jag en bättre möjlighet att jobba närmare mitt hem och familjen, samt njuta av en unik miljö.

3. Varifrån kom affärsidén?

På basen av samlad marknadsdata och erfarenhet valde jag att skapa en egen nisch istället för att gå med strömmen.

4. Bra med företagande i Irland?

- a. Inom ett litet land/marknad är det större chans att göra en inverkan.
- b. Det finns inte allt för många slott runtom i Finland eller i Tyskland för den delen där framgång är ett måste speciellt då man jobbar med begränsade resurser.
- c. Människorna är snälla.

5. Dåligt med företagande i Irland?

Byråkrati, brist på sunt förnuft, korruption, brist på regeringens kompetens/kvalifikation/vision/prestation, brist på ansvar, brist på medvetenhet av demokratiska grunduppgifter och ansvar inom mestadels av befolkningen.

Mest av allt i ett nötskal: Brist på kvalificerat ledarskap som fastställer normerna/modellerna/riktningarna.

Om man jämför med Finland så skulle Irland ses som en ”bananrepublik”.

6. Vad var enkelt vid etableringsfasen?

Inget är egentligen enkelt i detta projekt, men då man överkommer svårigheter belönas man. Saker som är lätta har inte samma värde. Filosofi är mer än en hobby för mig och filantropi är en viktig del av projektet.

7. Vad var svårt vid etableringsfasen?

En av de mest irriterande aspekterna är att man inte kan lita på överenskommelser eller möten för den delen. Människorna här sätter inte samma värde på givet ord eller punktlighet som man skulle göra i Finland till exempel.

8. Har ni upplevt några kulturkrockar?

Föregående svar ger svar på denna fråga.

9. Finner ni Irland som en god marknad för ert företag?

Speciellt under denna finanskris så är mitt svar ja. Irländare är mer ovilliga att resa p.g.a. den ekonomiska krisen men ändå är de ute efter underhållning och/eller distraktion, speciellt då det finns barn i familjen. Nu är tiden inne att etablera ett

företag. Förhoppningsvis inom en kort framtid har vårt företag nått en av de ledande positionerna i den irländska marknaden för turism.

10. Något gott råd till andra finländare som vill starta ett företag i Irland?

Som jag sa i föregående fråga. En ekonomisk kris ger ofta möjligheter som inte fanns förr och den förlängda ekonomiska krisen i Irland har redan röjt undan många små och medelstora företag.

Sista svaren som jag fick till mina frågor kom från ett företag som även verkar inom turismbranschen. Företagaren har en egen resebyrå med ett antal anställda som behärskar skandinaviska språk. De ordnar resor till Irland och deras kundkrets är mycket varierande. Till deras tjänster hör bl.a. planering av guidade turer, resor till landsbygden, restaurang- och kvällsunderhållning.

1. Varför flyttade ni till Irland?

Jag flyttade till Irland för 23 år sedan efter gymnasiet eftersom jag ville lära mig engelska.

Senare gick jag yrkeshögskolan här och bosatte mig permanent. Först senare startade jag mitt eget företag.

2. Varför startade ni ett eget företag?

Jag ville arbeta i min egen bransch och på eget företag istället för att arbeta för någon annan. Före jag startade mitt eget företag trodde jag starkt på att jag skulle lyckas med mitt egna företag och att jag skulle kunna skapa ett produktivt företag och vara beslutsfattare i min bransch. Drömmarna och visionerna av ett eget företag blev sanna i ett senare skede.

3. Varifrån kom affärsidén?

Jag verkade i branschen som arbetstagare i olika företag före jag startade mitt eget företag.

4. Bra med företagande i Irland?

Liten företagsskatt (12,5 procent av vinsten). Irlands stat stöder all sorts företagsamhet och det råder en laganda som uppmuntrar till att starta ett eget företag. Säkerligen samma som i Finland, att man har friheten att via sitt egna företag jobba inom sin egen bransch, agera som beslutsfattare och skapa en arbetsplats åt sig själv och andra. På den egna branschen d.v.s. turismbranschen

råder det låg omsättning för tillfället om man jämför med andra branscher. Största delen av tjänsterna räknas utgående från 9 procents omsättningsskatt. För tillfället är det enkelt att hitta passande arbetstagare. Olika branschers företag har olika goda och dåliga sidor.

5. Dåligt med företagande i Irland?

För tillfället är det olika tilläggsskatter som är de dåliga sidorna, eftersom lönerna har minskat märkvärdigt på grund av dem. Små företag har svårt att få lån för tillfället (som tur gäller det inte mitt företag). För tillfället så måste många företag arbeta med en liten personal, d.v.s. det finns för mycket arbete men lite pengar att anställa mer personal.

6. Vad var enkelt vid etableringsfasen?

Att komma på företagets image och namn. Att skapa verksamhetsmodeller. Chansen att starta företaget nästan utan finansiering eftersom företaget säljer tjänster.

7. Vad var svårt vid etableringsfasen?

Egentligen inget, eftersom jag känner Irlands system väl och jag fick ända från början hjälp av en utmärkt bokföringsbyrå som skötte alla de officiella sakerna och pappersarbeten vid företagets etableringsfas. Då jag hade startat företaget kunde jag genast börja med företagets verksamhet. Vad som var svårt med det första verksamhetsåret var givetvis den låga produktiviteten. Det tog ungefär ett år före man kunde betala sig själv lön.

8. Har ni upplevt några kulturkrockar?

Vi jobbar med irländare och säljer tjänster till finländska kunder, så ibland är det svårt att passa ihop irländares lugna arbetstakt med finländarnas punktlighet. Finländare förstår inte alltid att i Irland fungerar ingenting snabbt.

9. Finner ni Irland som en god marknad för ert företag?

Mitt företag säljer inte tjänster i Irland alls.

10. Något gott råd till andra finländare som vill starta ett företag i Irland?

Egentligen är det rätt svårt att säga, när mitt företag inte betjänar irländare. Man behöver i alla fall mycket tålamod i detta land, eftersom saker löser sig inte så smidigt som i Finland. Här har det också en stor betydelse vem som känner vem, d.v.s. att skapa goda kontakter från början är mycket viktigt.

The Finnish Business Club. Hänvisat: 19.04.2012.

<http://www.irfinsoc.com/FBCweb/home.html>

7.3 Analys av svaren

Jag kommer att gå igenom och analysera svaren jag fick fråga efter fråga, och till sist göra en sammanfattning av svaren jag fick.

1. Varför flyttade ni till Irland?

Det var mycket olika orsaker till varför företagen flyttade till Irland. Det var personliga orsaker som att lära sig språket, människorna, landet och på grund av sin man. Jag kan väl förstå att man vill flytta till Irland för att lära sig språket eftersom man blir tvungen att prata endast engelska som är de flesta irländares modersmål och det är det bästa sättet att lära sig språket utmärkt.

Irländare är vänliga och artiga och landet i sig har en mycket vacker natur och idyllisk landsbygd med små vägar och gamla stenmurar, så jag kan mycket väl tänka mig att det lockar. Man har sett Irland i filmer och läst om landet och har en uppfattning om landet och det lockar att flytta dit och se för sig själv om det är lika fint som man tror det är.

Andra ville flytta till Irland för att jobba och göra något nytt, de fick ett unikt tillfälle och tog det. De ville se och uppleva något annat än vad Finland har att erbjuda.

2. Varför startade ni ett eget företag?

Orsakerna till att starta ett eget företag var olika. Den ena svarande hade startat ett eget företag p.g.a. att det inte fanns tillräckligt med goda massörer i Irland och det är ett smart val, eftersom då är inte konkurrensen lika hård och man har ett försprång i branschen med att erbjuda professionella massagetjänster.

Svaren jag fick handlade även om att man ville jobba åt sig själv och i sin egen bransch, och att man kanske inte fick den arbetsplatsen man ville och istället beslöt sig att starta ett eget företag och anställa sig själv. Det finns få arbetsplatser inom beklädnadsbranschen och en av de som svarade beslöt sig att starta ett eget företag inom branschen och på så vis anställa sig själv. Vill man arbeta inom sin egen bransch måste man nästan starta ett eget företag i Irland, och då får man en

sådan arbetsplats som man själv vill och trivs i och man gör själv besluten om vilka tjänster man har att erbjuda.

Den ena finländska företagaren hade tagit över sitt fars företag men han svarade på frågan ändå och tyckte det är en bra möjlighet att jobba nära familjen och njuta av en unik miljö. Jag kan tänka mig att fadern som startade företaget såg chansen till en unik affärsidé att omvandla ett gammalt tomt slott till ett turistställe där man kan bl. a övernatta, och på samma gång få själv njuta av en vacker och unik miljö och hjälpa att bevara en historisk byggnad.

3. Varifrån kom affärsidén?

Företagarna förklarade att orsaken var att man hade en dröm och ville gå sin egen väg, man var utbildad i branschen och man utgick efter kundernas behov och efterfråga.

Man märker tydligt att dessa företagare hade en stark vilja att jobba självständigt och vara sin egen chef. De hade en stark vilja att starta ett eget företag och det skall man ha för att man skall lyckas på marknaden. Man måste helt enkelt brinna för det man gör och det märks att dessa företagare gör. Den ena företagaren förklarade att affärsidén utvecklades efter kundernas behov och efterfråga. Företagaren har uppmärksammat vad kunderna vill ha och det är en mycket bra början på företagsetableringen. Då man erbjuder tjänster som är efterfrågade kan man vara säker på att företaget lyckas på marknaderna. Dessa företagare har inte startat ett företag utan orsak, utan de har tagit etableringen på allvar och sett vad som saknad på den irländska marknaden och gett kunderna vad de behöver.

4. Bra med företagande i Irland?

Vad som är bra med företagande i Irland ansågs vara att det är förmånligt att starta ett företag i Irland eftersom företagsskatten är låg. I svaret stod det att Irlands företagsskatt är 12,5 % och det stämmer. Dessutom stöder Irlands stat företagare och man får mycket hjälp från skattemyndigheten.

Det är mycket förmånligare att starta ett företag i Irland än vad det är i Finland, och det kan vara en av orsakerna att personerna har velat starta ett eget företag då de bosatt sig i Irland. De flesta svarade även att människorna i Irland är vänliga, så jag antar att det är enkelt att samarbeta med irländare då det gäller de olika faserna i etableringen, t.ex. som en av de svarande förklarade, att

skattemyndigheterna är medborgarnas och företagarnas vän. Eftersom jag har bott i Irland håller jag med personerna som svarade på min enkät. Människorna i Irland är mycket vänliga och artiga och jag tror att även deras kunder är vänliga och det är lätt att samarbeta med dem.

5. Dåligt med företagande i Irland?

Medan företagsskatten är låg i Irland tycktes det att olika tilläggsskatter är dyra och det leder till att lönerna minskar. Jag fick inga exempel på vilka tilläggsskatter som menades. Det skulle ha varit bra med några exempel på hur höga de är och om de är högre än i Finland.

Företagaren som har en resebyrå svarade att det är för tillfället svårt för småföretagare att få lån. Det finns för mycket arbete men för lite pengar att anställa mer personal. Medan det är en positiv sak att det går bra för företaget och de har mycket arbete att göra är det på samma gång en stressande situation för dem då de är överfösta med arbete och de skulle behöva mer personal. Om det skulle få lånet skulle de kunna anställa fler och stressen och arbetsmängden skulle minska. Jag kan tänka mig att det inte är så lätt att skaffa mer personal till detta företag eftersom deras anställda måste behärska skandinaviska språk och även kunna arbeta inom turismbranschen.

En av de som svarade hade mycket att påpeka då det gäller dåliga sidor med företagande i Irland. Brist på kompetens och sunt förnuft skulle man kort kunna sammanfatta att personen menade med de negativa sidorna med företagande i Irland. Personen tycker att Irland är en så kallad "bananrepublik" om man jämför med Finland, med andra ord ett u-land (utvecklingsland).

Jag antar att personen har lång erfarenhet av företagande i landet och kan jämföra hur saker sköts i Finland men tycks ha stött på mycket negativt då det gäller att vara företagare i Irland.

6. Vad var enkelt vid etableringsfasen?

Då man läser alla svaren jag fick till denna fråga verkar det som att det var rätt enkelt för företagarna att etablera sig i Irland. Den ena företagaren svarade rakt att allt var enkelt, medan en annan företagare svarade att det inte fanns något enkelt, men att om man överkommer svårigheter så belönas man.

Företagaren som startade en resebyrå i Irland tyckte att det var enkelt på grund av att de säljer tjänster och på så vis kunde de starta företaget nästan utan finansiering. Det var finansiellt enkelt för dem för de säljer tjänster och inte produkter som man måste köpa in först för att sedan sälja dem vidare. Bra kundbetjäning och att man är professionell inom sin bransch kostar ingenting.

Svaren lydde även att det var enkelt för att människorna är villiga att hjälpa. Företagarna tycks vara starkt av den åsikten att irländare är vänliga och hjälpsamma, och det hjälper givetvis vid etableringsfasen att ha sådana människor till hands och runtomkring sig.

Säkert kan inte precis allt vara enkelt i etableringsfasen eller att ingenting är enkelt, men företagarna verkar tydligen vara positiva och av den åsikten att det flesta var enkelt då man startade sitt företag.

7. Vad var svårt vid etableringsfasen?

Endast en var av den åsikten att inget var svårt, eftersom företagaren kände väl Irlands system samt fick mycket hjälp av en bokföringsbyrå. Men det första verksamhetsåret var svårt eftersom produktiviteten var låg och det kan man förstå. Det är aldrig lätt för en egenföretagare i startskedet, och oftast kan man inte betala sig själv lön på en lång tid.

Företagarna tyckte även att det är svårt att lita på människorna. Man får inte exakta svar från organisationer och statliga myndigheter, och man kan heller inte lita på överenskommelser. Irländarna sätter inte värde på givet ord och punktlighet som i Finland anses det. Trots att de flesta tyckte att det var rätt så enkelt i etableringsfasen, tycker de flesta att man inte kan lita på människorna, men det kan i stort sätt handla om att finländare och irländare är olika och det är då det uppstår missförstånd. Jag anser att irländare är mer lättsamma och stressar mindre än finländare. Finländare vill att saker skall ske genast men så går det inte till i Irland.

Personen som har ett designföretag var av den åsikten att irländarna inte tror på tjänstens kvalitet före den testas och därför var det svårt att i början av företagsverksamheten ta full pris på tjänsterna. I ett senare skede var de irländska kunderna villiga att betala fullt pris. Säkert ganska vanligt att man måste ha ett introduktionspris i början på företagets verksamhet speciellt då det är fråga om en

unik produkt som kunderna inte har sett och provat förr. Personen sade även att konkurrensen på branschen är hård. Då är det viktigt att få nöjda kunder som är villiga att betala för en produkt med hög kvalitet. För att hitta dessa kunder måste man sänka på priserna i början men det kommer att löna sig i slutändan då kunderna fått testa på produkterna och är villiga att betala ett fullt pris för en lyxprodukt. Kunder är ute efter lyx och man vill stå ut och ha unika kläder och inte se ut som alla andra, och då är man villig att betala för att få något speciellt.

8. Har ni upplevt några kulturkrockar?

Svaren jag fick var mycket olika. Alla företagare har sina egna erfarenheter av hur irländare är och hur de skiljer sig från finländare. Då man jämför finländare och irländare så har irländare en lugnare arbetstakt medan finländare är punktliga och det är svårt att passa ihop dessa två olika arbetssätten tycker en företagare. En liknande kommentar gav en annan företagare d.v.s. finländare förstår inte att inget fungerar snabbt i Irland. Irländare verkar vara lugna och lättsamma människor och därför kan det verka att allt inte går snabbt i Irland. Kanske finländare kunde ta modell från irländare och sakta ner tempot. Enligt en annan åsikt så sätter inte irländare lika mycket värde på givet ord, punktlighet och överenskommelser som finländare gör. Irländare skulle kunna ta modell från finländare i så fall. Ingen kultur är perfekt, men kanske man kan lära sig av andras kulturer.

En annan person tyckte att finländare ger dricks bara om det är frågan om ett restaurangbesök medan en irländare ger dricks på många andra ställen också. Jag antar att det inte hör till den finska kulturen att ge dricks t.ex. då man får sitt hår klippt, vi finländare är inte vana vid att ge dricks. Vissa ger inte dricks på restauranger heller, fast det är god sed att göra det.

Åsikterna varierade mycket men en av de företagare som svarade tyckte helt enkelt att det inte har uppstått några kulturkrockar eftersom irländsk tankesätt är lik den finska. Det vore ha varit trevligt med något exempel som de flesta gett.

9. Finner ni Irland som en god marknad för ert företag?

Alla svarade ja till denna fråga, utom en som inte säljer tjänster i Irland. Eftersom alla dessa företagare som jag hade intervjuat har en unik affärsidé och efterfrågade tjänster och produkter har de inga som helst bekymmer över att Irland inte skulle vara en god marknad för deras företag. Det finns ingen tävling inom

massagebranschen, designföretagaren erbjuder lyxprodukter av god kvalitet som är efterfrågade och företagaren som äger ett slott menar att irländare är ovilliga att resa men är ute efter någon slags underhållning. Irländarna behöver inte resa långt bort för att få uppleva något speciellt i en historisk och vacker miljö.

Då man erbjuder hög kvalitet på produkter och tjänster kan man vara säker på att det inte finns någon stor konkurrent och att det finns gott om kunder som är villiga att betala. Dessa företagare har lyckats på marknaden för att de har kommit på en bra affärsidé som de tyckte saknades i Irland och dessutom är det utbildade inom sin egen bransch och har många års erfarenhet av att vara företagare. De har bott i landet i många år och vet vad irländska kunder är ute efter.

10. Något gott råd till andra finländare som vill starta ett företag i Irland?

Svaren lydde att man skall ha god kvalitet och pris på sina tjänster och produkter, man skall även vara utmärkt på kundbetjäning. I Irland lyckas man med företag som är specialister på sitt område. Jag fick ett intressant svar av en företagare som sa att den ekonomiska krisen ger möjligheter som inte fanns förr, eftersom den har röjt undan många små och medelstora företag. Om en finländare är intresserad av att etablera sitt företag i Irland är tiden inne för att göra det. Man måste vara professionell inom sin bransch, vara bra på kundbetjäning och ha bra priser och kvalitet på tjänsterna eller produkten. Eftersom den ekonomiska krisen har lagt ner många företag finns chansen för en finländare som har ovan nämnda egenskaper som företagare att starta sitt företag och lyckas med det. Om man har vad som krävs är det inga problem. Dessa företagare som gått i konkurs p.g.a. den ekonomiska krisen kanske inte kunde erbjuda vad kunderna ville ha och var den så kallade svaga länken som inte överlevde på marknaden.

Det sista svaret som jag fick var att man måste skapa goda kontakter redan från början och känna de rätta människorna för att lyckas med sitt företag. Man behöver även mycket tålamod eftersom allting löser sig inte lika smidigt som i Irland. Det är givetvis bra att ha goda kontakter från en början och känna de rätta människorna för de kan sedan vägleda då man måste få information om vart man skall vända sig då man skall starta ett företag. Då man just har flyttat till landet kan man inte veta vart man skall vända sig vid de olika faserna i företagets

etablering och det kan vara mycket behändigt att känna irländare eller andra finländare som bott en lång tid i landet och som vet hur man skall gå tillväga i olika situationer. Det sparar tid då man från första början vet vart man skall vända sig till.

8 SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Företagarna som svarade har alla bott i Irland i flera år och har därför fått en bra bild av landet, människorna, kulturen och har lång erfarenhet av hur det är att vara en företagare där. Därför anser jag att svaren har hög reliabilitet. Jag fick mycket mångsidiga och intressanta svar, eftersom alla företagare som jag intervjuade jobbar inom mycket olika branscher och därför hade de olika åsikter om hur de upplevt företagets etablering i ett annat land. Vissa skrev längre svar och hade mycket intressanta synpunkter, medan andra skrev kortare svar. Jag hade hoppats på lite längre svar av vissa, och kanske hade jag kunnat ställa följdfrågor, men jag antar att då man är egenföretagare är man mycket upptagen. Jag är mycket tacksam över de svaren jag fick och de räckte bra till att få en bild av företagande i Irland. Det var inte lätt att hitta finländare som startat ett eget företag i ett litet land som Irland, men tack vare andra hjälpsamma finländare fick jag kontaktuppgifter till dessa personer.

Företagarna som jag intervjuade hade tydliga orsaker varför de flyttade till Irland från första början och svaren förvånade inte mig. Eftersom Irland är ett så vackert land och människorna är vänliga kan jag mycket väl tänka mig att det lockar, samt att man vill lära sig engelska bättre. Orsakerna till att starta ett eget företag var främst att man ville jobba åt sig själv i sin egen bransch. Man ville gå sin egen väg och vara sin egen chef. Affärsidén utvecklades efter kundernas behov och vad de efterfrågade. De hade hittat en unik affärsidé som är svår att tävla med, och dessutom är de professionella inom sin egen bransch.

Att starta ett eget företag i Irland ansågs vara förmånligt, om man jämför med Finland, eftersom företagsskatten är nästan hälften mindre i Irland.

Företagarna betonade under många tillfällen att Irländare är vänliga och därför underlättar det företagsetableringen. Den Irländska staten ansågs också vara hjälpsamma. Det anses vara enkelt att starta ett eget företag i Irland speciellt då staten stöder och hjälper och människorna är vänliga. Även om företagarna var av den åsikten att irländare är hjälpsamma och vänliga ansåg de att det är svårt att lita på dem. Irländare sätter tydligen inte samma värde på givet ord som finländare, och irländare är mera lugna och lättsamma medan finländare är punktliga och förstår inte att inget går snabbt i Irland. Det kan vara svårt att passa ihop två olika

kulturer men man måste ha mycket tålamod med irländare, och jag tror inte att de menar att vara elaka om de inte t.ex. kommer i tid till ett möte. Det gäller att anpassa sig och förstå att deras kultur är annorlunda än den finländska.

Irland tycktes också vara ett gammaldags land där det råder brist på sunt förnuft och kompetens. Företagaren som var av den åsikten räknade upp mycket annat som tycktes vara dåligt med företagande i Irland, men jag tror att personen hade av någon anledning varit med om en dålig erfarenhet. Det fick mig att tänka på varför företagaren är villig att fortsätta sin verksamhet om det finns så mycket negativa sidor. Jag antar att jag fick svaret i nästa fråga där företagaren sade att om man överkommer svårigheter så lyckas man.

Överlag så var svaren positiva och fast jag även frågade om de dåliga sidorna med att vara en företagare i Irland. Det beror helt på vilka erfarenheter man haft. Mestadels handlade de negativa svaren om höga skatter och att småföretagare har svårt att få lån men de är allmänna bestämmelser och man kan inte riktigt göra något åt det. Det sades att det första verksamhetsåret var svårt och man kunde inte betala sig själv lön och det kan man förstå att det tar ett tag att komma igång och hitta sina kunder då man är en ny företagare.

Företagarna var av den åsikten att Irland är en god marknad för deras företag och för att lyckas på marknaden måste man ha en unik affärsidé. Råd som de gav till andra finländare som skulle tänkas starta ett företag i Irland var att man skall ha goda kontakter, vara expert på sitt område, ha tålamod och ha god kvalitet på sina tjänster.

Om man sammanfattar alla svar i ett nötskal så konstaterar jag att om man flyttar till Irland och har svårt att få jobb eller man vill jobba för sig själv och har en bra affärsidé lönar det sig att starta ett eget företag. Det är enkelt att göra det och förmånligt och man får hjälp av staten och vänliga irländare. Till en början lönar det sig att skaffa goda kontakter eftersom det har en stor betydelse vem man känner. Företaget skall ha en bra affärsidé, ha något unikt som gör en stark på marknaden och en produkt eller tjänst som är efterfrågad. Man skall vara bra på kundbetjäning och expert på sitt område.

Det är viktigt att ha ett gott tålamod med irländare och med hur saker fungerar i landet. Inget går snabbt i Irland, de har en lugnare arbetstakt än finländare.

Irländare tycks ibland fatta sunt förnuft och kompetens och landet tycks vara gammaldags, men om man överkommer svårigheter så vinner man.

KÄLLOR

Finlands ambassad. Info om Irland. Hänvisat 03.11.2011

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=39165&contentlan=3&culture=sv-FI>

Landguiden. Befolkning & Språk. Hänvisat 03.11.2011.

<http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Irland/Befolkning-Sprak>

Finlands ambassad. Info om Irland. Hänvisat 04.11.2011.

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=39165&contentlan=3&culture=sv-FI>

Landguiden. Religion. Hänvisat 04.11.2011.

<http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Irland/Religion>

Finlands ambassad. Info om Irland. Hänvisat 18.12.2011.

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=39165&contentlan=3&culture=sv-FI>

Landguiden. Aktuell politik. Hänvisat 18.12.2011.

<http://www.landguiden.se/Lander/Europa/Irland/Aktuell-Politik>

Finlands ambassad. Info om Irland. Hänvisat 15.03.2012.

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=39165&contentlan=3&culture=sv-FI>

Suomen suurlähetys. Suomi Irlannissa. Hänvisat 15.03.2012.

<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=44607&contentlan=1&culture=fi-FI>

Finpro. Maaraaportti. Hänvisat: 20.02.2012.

<http://www.finpro.fi/documents/10304/16101/FinproIrelandCountryReportJune2011.pdf>

Finnish Irish Society Ry. Irlantiin muuttajan opas. Hänvisat: 15.03.2012.
http://www.finnish-irish.fi/shamrock_muuttaja.htm

Suomen suurlähetys. Suomi Irlannissa. Hänvisat 15.03.2012.
<http://www.finland.ie/public/default.aspx?nodeid=44607&contentlan=1&culture=fi-FI>

Finnish-Irish Society. Historia.
<http://www.finnish-irish.fi/historiasivu.html>

Studio 55. Mikä yhdistää suomalaisia ja irlantilaisia. Hänvisat: 16.03.2012
<http://www.studio55.fi/mennaanmatkalle/artikkeli.shtml/1162458/mika-yhdistaa-suomalaisia-ja-irlantilaisia>

Helsingin Sanomat. Sielujen sympatia vetää suomalaisia Irlantiin. Hänvisat: 17.03.2012
<http://www.hs.fi/matkailu/artikkeli/Sielujen+sympatia+vet%C3%A4%C3%A4+suomalaisia+Irlantiin/HS20000816SIIME01qwu>

Borderwise. Business Start Up Grants. Hänvisat: 10.01.2012.
<http://www.borderwise.ie/en/CBMLP/Cross-Border-Mobility/Work/Current-Topics/Business-Start-up-Grants-in-the-Republic-of-Ireland/>

Bank of Ireland. Small Business Loan. Hänvisat: 10.01.2012.
<http://businessbanking.bankofireland.com/loans/small-business-loan/>

Ehow. How to Start a Small Business in Ireland. Hänvisat: 11.01.2012.
http://www.ehow.com/how_4813840_start-small-business-ireland.html

European Commission. Your Europe. Accounts. Hänvisat 23.02.2012.
http://ec.europa.eu/youreurope/business/managing-business/keeping-accounts/ireland/index_en.htm

Coompanion. Fakta om kooperativt företagande och om företagsrådgivaren Coompanion. Hänvisat: 14.11.2011.
<http://www.coompanion.se/fakta.aspx>

Citizens Information. Setting up a business. Hänvisat: 14.11.2011.

http://www.citizensinformation.ie/en/employment/types_of_employment/self_employment/setting_up_a_business_in_ireland.html

Enterprise Europe Network. Starta företag i Finland. Hänvisat: 28.04.2012.

<http://www.enterpriseurope.se/radgivningochinformation/etableraforetagieu/etableringsguiden/fordjupning/finland.4.75211b3f12c82646be0800081061.html>

Företagsfinland. Praktiska etableringsåtgärder. Hänvisat: 28.04.2012

http://www.yrityssuomi.fi/web/guest/aihe?pp=polku_Yrityksen_perustaminen&ppa=palp_Kaytannon_perustamistoimet&aihe=1000019

Företagsfinland. Finansiering. Hänvisat: 28.04.2012

http://www.yrityssuomi.fi/web/guest/aihe?pp=polku_Yrityksen_perustaminen&ppa=palp_Harkitseminen_ja_suunnittelu&aihe=1000231

The Finnish Business Club. Hänvisat: 19.04.2012.

<http://www.irfinsoc.com/FBCweb/home.html>